

სამრთაშორისო კავკასიოლოგიური კონგრესი

პროგრამა

PROGRAM

INTERNATIONAL CONGRESS OF CAUCASIAN STUDIES

თბილისი TBILISI
2022

**INTERNATIONAL CONGRESS OF CAUCASIAN
STUDIES**

Tbilisi, October 3-5, 2022

**საერთაშორისო კავკასიოლოგიური
კონგრესი**

თბილისი, 3-5 ოქტომბერი, 2022

რეგლამენტი:

მომხსენება – 15 წთ.

კამათი – 5 წთ.

საორბანიზაციო კომიტეტი

თ ა ვ მ ჯ დ ო მ ა რ ე

რ. მეტრეველი – აკადემიკოსი, საქართველოს მეცნიერებათა ეროვნული აკადემიის ვიცე-პრეზიდენტი

თ ა ნ ა თ ა ვ მ ჯ დ ო მ ა რ ე

გ. შარვაშიძე – პროფესორი, ივ. ჯავახიშვილის სახელობის თბილისის სახელმწიფო უნივერსიტეტის რექტორი

ნ ე ვ რ ე ბ ი

მეუფე შიო (მუჯირი) – საქართველოს სამოციქულო მართლმადიდებელი ეკლესიის საპატრიარქო ტახტის მოსაყდრე

ზ. აბაშიძე – პროფესორი, კ. კეკელიძის სახელობის საქართველოს ხელნაწერთა ეროვნული ცენტრის დირექტორი

ა. არაბული – საქართველოს მეცნიერებათა ეროვნული აკადემიის აკადემიკოსი

გ. არახამია – პროფესორი, საქართველოს მეცნიერებათა ეროვნული აკადემიის სამეცნიერო-საორგანიზაციო განყოფილების უფროსი

თ. ბელაშვილი – პროფესორი

ირ. ბრაჭული – პროფესორი, საქართველოს საპატრიარქოს წმ. ანდრია პირველწოდებულის სახელობის უნივერსიტეტის რექტორი

ნ. გაფრინდაშვილი – პროფესორი, ივ. ჯავახიშვილის სახელობის თბილისის სახელმწიფო უნივერსიტეტის ჰუმანიტარული ფაკულტეტის დეკანი

გ. ზვიადაძე – პროტოპრესვიტერი, თბილისის სასულიერო აკადემიის რექტორი

ფ. კალანდარიშვილი – მეცნიერებათა დოქტორი, საქართველოს მეცნიერებათა ეროვნული აკადემიის ადმინისტრაციული აპარატის უფროსი

დ. ლორთქიფანიძე – აკადემიკოსი, საქართველოს ეროვნული მუზეუმის გენერალური დირექტორი

ნ. მაჭავარიანი – პროფესორი, არნ. ჩიქობავას სახ. ენათმეცნიერების ინსტიტუტის დირექტორი

ლ. მელიქიშვილი – საქართველოს მეცნიერებათა ეროვნული აკადემიის წევრ-კორესპონდენტი

დ. მუსხელიშვილი – საქართველოს მეცნიერებათა ეროვნული აკადემიის აკადემიკოსი

ი. რატიანი – პროფესორი, შოთა რუსთაველის ქართული ლიტერატურის ინსტიტუტის დირექტორი

გ. სანიციძე – პროფესორი, აღმოსავლეთმცოდნეობის ინსტიტუტის დირექტორი

მ. შანიძე – საქართველოს მეცნიერებათა ეროვნული აკადემიის აკადემიკოსი

კ. შენგელია – პროფესორი, კავკასიის უნივერსიტეტის რექტორი

ბ. ჭეიშვილი – ივ. ჯავახიშვილის სახ. ისტორიისა და ეთნოლოგიის ინსტიტუტის დირექტორი

ე. ხინთიბიძე – საქართველოს მეცნიერებათა ეროვნული აკადემიის აკადემიკოსი

ე. ჯაველიძე – აკადემიკოსი, საქართველოს მეცნიერებათა ეროვნული აკადემიის ენის, ლიტერატურისა და ხელოვნების განყოფილების აკადემიკოს-მდივანი

ორშაბათი, 3 ოქტომბერი

კონგრესის მონაწილეთა რეგისტრაცია: 09:00-09:50

(საქართველოს მეცნიერებათა ეროვნული აკადემია,
რუსთაველის 52, V სართ.)

კონგრესის გახსნა: 10:00

(საქართველოს მეცნიერებათა ეროვნული აკადემია, რუსთა-
ველის 52, V სართ.)

გიორგი კვესიტაძე – აკადემიკოსი, საქართველოს მეცნიე-
რებათა ეროვნული აკადემიის პრეზიდენტი

როინ მეტრეველი – აკადემიკოსი, საქართველოს მეცნიე-
რებათა ეროვნული აკადემიის ვიცე-პრეზიდენტი, საერთა-
შორისო ქართველოლოგიურ-კავკასიოლოგიური კონგრესის
საორგანიზაციო კომიტეტის თავმჯდომარე

მ ი ს ა ლ მ ე ბ ე ბ ი:

მიტროპოლიტი შიო – საქართველოს სამოციქულო მართ-
ლმადიდებელი ეკლესიის საპატრიარქო ტახტის მოსაყდრე,
სენეკისა და ჩხორონწყუს მიტროპოლიტი

მიხეილ ჩხენკელი – საქართველოს განათლებისა და
მეცნიერების მინისტრი

გიორგი შარვაშიძე – ივ. ჯავახიშვილის სახ. თბილისის
სახელმწიფო უნივერსიტეტის რექტორი

ბესარიონ მესხი – დონის ტექნიკური უნივერსიტეტის რე-
ქტორი

ჯაბა სამუშია – შოთა რუსთაველის საქართველოს ეროვ-
ნული სამეცნიერო ფონდის გენერალური დირექტორი

პლენარული სხდომა I: 11:00-13:00

(საქართველოს მეცნიერებათა ეროვნული აკადემია,
რუსთაველის 52, V სართ.)

სხდომის თავმჯდომარეები: **როინ მეტრეველი,**
კარინა ვამლინგი

როინ მეტრეველი (საქართველო, თბილისი)
დიდი მეცნიერი და საზოგადო მოღვაწე

ელგუჯა ხინთიბიძე (საქართველო, თბილისი)
ქართული წარმოშობის შედეგური რენესანსის ევროპის ხალხ-
თა მწერლობაში და მისი იდუმალი სათაური

ენდრიუ შიმუნეკი (კორეის რესპუბლიკა, ტეჯონი),
გაგა შურღაია (იტალია, ნეაპოლი)
შუამონღოლური ზოდიაქოები ქართული ტრანსკრიპციით:
ახალი ხედვა

თამაზ გამყრელიძე †, მარინე ივანიშვილი (საქართველო,
თბილისი)
აკადემიკოსები აკაკი შანიძე და გიორგი ახვლედიანი – ენათ-
მეცნიერებაში ახალი თეორიული მიმდინარეობის („სტრუქ-
ტურალიზმის“) წინამორბედნი

ალექსანდრე გამყრელიძე (საქართველო, თბილისი)
თამაზ გამყრელიძე – რამდენიმე უცნობი ეპიზოდი

დისკუსია

შესვენება: 13.00-15.00

სექციის სხდომები: 15:00-18:00

თბილისის სახელმწიფო უნივერსიტეტი,
I კორპ., ი. ჭავჭავაძის გამზ. 1;
გ. წერეთლის აღმოსავლეთმცოდნეობის ინსტიტუტი,
გ. წერეთლის გას. 3.

ენათმეცნიერების საქცია: 15:00-18:00

ივ. ჯავახიშვილის სახ. თბილისის სახელმწიფო
უნივერსიტეტი
(ჭავჭავაძის გამზ., № 1, I კორპუსი, აუდიტ. 115)

სხდომის თავმჯდომარეები: **ეთერ სოსელია, ჰარუნ ჩიმქე**

ეთერ სოსელია (საქართველო, თბილისი)

ქართული მრავალწევრა თანხმომავანთკომპლექსები და ფონოტაქტიკური ტენდენციები

რუსუდან ასათიანი (საქართველო, თბილისი)

ენობრივ ფორმათა ფუნქციური „კლასტერები“ სხვადასხვა ლინგვისტურ დონეზე ქართულში

მარიკა ჯიქია (საქართველო, თბილისი)

თურქული ინტერფერენციის არალექსიკური მოდიფიკაციები ზოგიერთ ქართულ დიალექტში

ჰარუნ ჩიმქე (თურქეთი, რიზე)

ნამყო დროის მიმღეობათა ერთი ჯგუფის წარმოება და თავისებურებანი ქართულ-თურქული მასალის მიხედვით

ნანული კაჭარავა (საქართველო, თბილისი)
კავკასიოლოგია თურქეთში

თამარ დემეტრაშვილი (საქართველო, თბილისი)
ამბივალენტური ირანული ძირი *warz- : სემანტიკური ანალიზი

ქეთევან გოდერძიშვილი (საქართველო, თბილისი)
კვაზიონიმთა რაობა

ნანა ცეცხლაძე, მზია სახუტაიშვილი (საქართველო, ბათუმი)
დიგიტალური ქართველოლოგიის რამდენიმე გადაუდებელი საკითხი

დისკუსია

ლიტერატურისა სექცია-1: 15:00-18:00

**ივ. ჯავახიშვილის სახ. თბილისის სახელმწიფო
უნივერსიტეტი**
(ჭავჭავაძის გამზ., № 1, I კორპუსი, აუდიტ. 202)

სხდომის თავმჯდომარეები: **დავით ყოლბაია,**
ვენერა მაკარიანი

პარმენ მარგველაშვილი (საქართველო, თბილისი)
რუსთველის ტექსტის „დაუსრულებლობის“ გამო

ნაირა ბეჰიევი (საქართველო, თბილისი)

დედის მსოფლხედვა ბალადაში „ლექსი ვეფხისა და მოყმისა“

დავით ყოლბაია (პოლონეთი, ვარშავა)

ბოდლეს ბიბლიოთეკაში დაცული უცნობი აპოკრიფული ხელნაწერი

ვენერა მაკარიანი, ანი ავეტისიანი (სომხეთი, ერევანი)

დადესტანთან დაკავშირებული ხელნაწერები: ისტორია, ენა (მატენადარანის არაბულ ხელნაწერთა კოლექცია)

ოვსანა ხაჩატრიანი (სომხეთი, ერევანი)

შუა საუკუნეების სომხური ლიტერატურის ზოგიერთი ჟანრის უნიკალური გამოხატულება სომხურ ხელნაწერებში

ანუშ სარგსიანი (სომხეთი, ერევანი)

ნერსეს შნორჰალის სახელთან დაკავშირებული ლეგენდების მიღმა: „ნათესაობის რიგის შესახებ“ ტაბულის მაგალითზე

ჰასმიკ კირაკოსიანი (სომხეთი, ერევანი)

სომხურ-სპარსული ბიბლიური თარგმანები აღმოსავლეთ ამიერკავკასიის კულტურათაშორის პრაქტიკაში XVIII ს-ის დასაწყისში

ეკა ვარდოშვილი (საქართველო, თბილისი)

თამარ მეფის სახე ქართულ და ევროპულ ლიტერატურაში

დისკუსია

ლიტერატურისა სექცია-2: 15:00-18:00

ივ. ჯავახიშვილის სახ. თბილისის სახელმწიფო
უნივერსიტეტი
(ჭავჭავაძის გამზ., № 1, I კორპუსი, აუდიტ. 212)

სხდომის თავმჯდომარეები: **ნესტან სულავა,**
ელენე ჯაველიძე

ნესტან სულავა (საქართველო, თბილისი)
ავხაზეთი როგორც პოლიტიკური და ქრისტიანული კულ-
ტურის დროსივრცული არეალი ქართულ ჰაგიოგრაფიაში

ხეთისო ზარიძე (საქართველო, თბილისი)
ქართული ჰაგიოგრაფიის რეალისტური ბუნება

ნინო პოპიაშვილი (საქართველო, თბილისი)
პროზელიტიზმი ქართულ ჰაგიოგრაფიაში

ლელა ხაჩიძე (საქართველო, თბილისი)
ისტორიული ჟანრის ბიზანტიური თხზულებები და მათი
ქართული თარგმანები

მაია ნაჭყებია (საქართველო, თბილისი)
განცვიფრების ესთეტიკა ქართული ბაროკოს პოეზიაში

ხათუნა ნიშნიანიძე (საქართველო, თბილისი)
დავით გურამიშვილის რეალური და მხატვრული დრო და
სივრცე: „დავითიანისა“ და უკრაინული წყაროების მიხედ-
ვით

საბა მეტრეველი (საქართველო, თბილისი)
დავით გურამიშვილის მოთქმა ხმითა – „სად დავიმარხე!
ხორციით აქ ვლპები...“

ელენე ჯაველიძე (საქართველო, თბილისი)
კავკასიური დრამა ორჰან ფამუქის „თოვლში“

დისკუსია

ისტორიის სექცია-1: 15:00-18:00

გ. წერეთლის აღმოსავლეთმცოდნეობის ინსტიტუტი
(გ. წერეთლის გას. 3, აუდიტ. № 201/202)

სხდომის თავმჯდომარეები: **კონსტანტინე ლერნერი,**
ვალერიან ვაშაკიძე

კონსტანტინე ლერნერი (ისრაელი, იერუსალიმი)
„არიან ქართლი“-ს შესაძლო ადგილმდებარეობისათვის

ნანა ბახსოლიანი (საქართველო, თბილისი)
საზღვრის ცნება ბიბლიაში

ვალერიან ვაშაკიძე (საქართველო, თბილისი)
ტერმინი „საზღვარი“ ანტიკურ წყაროებში

ქეთევან ქუთათელაძე (საქართველო, თბილისი)
საზღვრის აღმნიშვნელი სახელწოდებები ქართულ წყაროე-
ბში

ნინო ჯაველიძე (საქართველო, თბილისი)

ისტორიული გამონათქვამი „ნიკოფსიიდან დარუბანდამდე“
გამოხატავს ქვეყნის სიკოჭლეს(!)

ჰარუთიუნ ხუდანიანი (სომხეთი, ერევანი)

დიდი არმენიისა და იბერიის სამხედრო-პოლიტიკური ურთი-
ერთობები მეხუთე საუკუნეში ადრე შუა საუკუნეების სომ-
ხური წყაროების მიხედვით

დისკუსია

ისტორიის სექცია-2: 15:00-18:00

გ. წერეთლის აღმოსავლეთმცოდნეობის ინსტიტუტი

(გ. წერეთლის გას. 3, აუდიტ. № 711: იაპონიის ცენტრი)

სხდომის თავმჯდომარეები: **გონელი არახამია,**
გიორგი მირზაბეკიანი

გიორგი მირზაბეკიანი (სომხეთი, ერევანი)

1590 წლის ერევნის ვილაიეთის დიდი დავთარი

თამარ ლეკვეიშვილი (საქართველო, თბილისი)

ფაზლი ბეგ ხუზანი ესფაჰანი – საქართველო-ირანის ურ-
თიერთობები შაჰ აბას I-ის მმართველობის პერიოდში

გონელი არახამია (საქართველო, თბილისი)

ახალი „ქართლის ცხოვრების“ ფალავანდიშვილისეული
ნუსხის შესწავლისათვის

თამარ ფხალაძე, ლია ახალაძე ნინო შიოლაშვილი, გვანცა ბურდული, გელა ქისტაური (საქართველო, თბილისი)
თრუსოს ხეობა ევროპელ დიპლომატთა და მოგზაურთა ჩანაწერებში

რუსუდან ლაბაძე (საქართველო, თბილისი)
საქართველო და კავკასია XIX საუკუნის მსოფლიო გეოგრაფიაში

ირინე ნაჭყებია (საქართველო, თბილისი)
ლეიტენანტ პიშონის ცნობები საქართველოს შესახებ (1843)

დისკუსია

სამუშაბათი, 4 ოქტომბერი

სექციის სხდომები: 10:00-18:00

თბილისის სახელმწიფო უნივერსიტეტი,

I კორპ., ი. ჭავჭავაძის გამზ. 1

გ. წერეთლის აღმოსავლეთმცოდნეობის ინსტიტუტი,

გ. წერეთლის გას. 3

ონლაინ-სესიები

ღონისძიებები: 13:00-14:30

მარიამ ლორთქიფანიძის ცხოვრება-მოღვაწეობისადმი

მიძღვნილი გამოფენის გახსნა

(თბილისის სახელმწიფო უნივერსიტეტი,

I კორპ., მუზეუმი, ი. ჭავჭავაძის გამზ. 1)

თამაზ გამყრელიძის სახელობის აუდიტორიის გახსნა

(გ. წერეთლის აღმოსავლეთმცოდნეობის ინსტიტუტი,

გ. წერეთლის გას. 3.)

გაერთიანებული სექციების სხდომა: 10:00-10:30

**ივ. ჯავახიშვილის სახ. თბილისის სახელმწიფო
უნივერსიტეტი**
(ჭავჭავაძის გამზ., № 1, I კორპუსი, აუდიტ. 115)

სხდომის თავმჯდომარე: **გიორგი ქვიციანი**

ნათელა ვაჩნაძე (საქართველო, თბილისი)
დრო და ადამიანები: მარიამ ლორთქიფანიძე 100

ენათმეცნიერების სექცია: 10:30-13:00

**ივ. ჯავახიშვილის სახ. თბილისის სახელმწიფო
უნივერსიტეტი**
(ჭავჭავაძის გამზ., № 1, I კორპუსი, აუდიტ. 202)

სხდომის თავმჯდომარეები: **ბორის ხარსიევი,
მამია ფალავა**

იზა ჩანტლაძე (საქართველო, თბილისი)
არქაული მორფონოლოგიური მოვლენები XIX საუკუნეში
მოღვაწე უცხოელ არალინგვისტ მკვლევართა სვანურ მასა-
ლებში

ბორის ხარსიევი (რუსეთი, ინგუშეთი, მალგობეკი)
ინგუშური ენის ზოგი ტერმინის ლექსიკოლოგიის საკითხი

რევაზ აბაშია (საქართველო, თბილისი)

ქართველური ფუძეენის დიფერენციაციის ზოგიერთი სა-
კითხი

მამია ფალავა, მაია ბარამიძე (საქართველო, ბათუმი)

ანთროპოტოპონიმთა ერთი ჯგუფი შავშეთიდან

მანანა მიქაძე (საქართველო, ქუთაისი)

ხელსაქმის დარგობრივი ლექსიკისათვის

ნანა შენგელაია (საქართველო, თბილისი)

კრეტული ფესტოს დისკოს დამწერლობის მახასიათებლე-
ბის შესახებ

რამაზ ქურდაძე (საქართველო, თბილისი)

ე – ი ხმოვანმონაცვლე ზმნურ ფუძეთა ერთიანი ინდექსის
აუცილებლობისათვის ქართულში

მაია ლომია, რამაზ ქურდაძე, ქეთევან მარგიანი, ნინო

ჭუმბურიძე (საქართველო, თბილისი)

ორმაგი უარყოფის ქრონოლოგიური უწინარესობის სა-
კითხი: ქართული სალიტერატურო ენისა და დიალექტების
ურთიერთმიმართება

დისკუსია

ლიტერატურისა სექცია 14:30-18:00

**ივ. ჯავახიშვილის სახ. თბილისის სახელმწიფო
უნივერსიტეტი**
(ჭავჭავაძის გამზ., № 1, I კორპუსი, აუდიტ. 202)

სექცია-1: 14:30-16:00

სხდომის თავმჯდომარეები: **ასია დარბინიანი,
ლელა ხაჩიძე**

ხათუნა კალანდარიშვილი (საქართველო, თბილისი)
ილია ჭავჭავაძე – ნიკოლოზ ბარათაშვილის შემოქმედების
მკვლევარი

როინ ჭიკაძე (საქართველო, თელავი)
შტრიხები ნიკოლოზ ბარათაშვილისა და გალაქტიონ ტაბი-
ძის სულიერ-შემოქმედებითი თანაზიარობისა

ასია დარბინიანი, დიანა ანფიშიაძი (სომხეთი, ერევანი)
თანამედროვე სომხური პოეზიის ქართული თარგმანის
რამდენიმე საკითხისათვის

პაატა ნაცვლიშვილი (საქართველო, თბილისი)
ულვაშიანი ქალი იოსებ გრიშაშვილის ლექსში

შორენა მახაჭაძე (საქართველო, ბათუმი)
ნიაზ ზოსიძის შემოქმედება და “Nonfiction” ჟანრის თავისე-
ბურებანი

შესვენება: 16:00-16:30

სესია-2: 16:30-18:00

სხდომის თავმჯდომარე: **მარიამ გურეშიძე,**
თამარ გოგოლაძე

მარიამ გურეშიძე (საქართველო, თბილისი)
ჰაჯი მურატი-რინდების ფენომენი

ნუნუ გელდიაშვილი (საქართველო, თელავი)
სინონიმთა სტრუქტურა და ემოციური დისკურსები ქართული მცირე პროზის ტექსტების მიხედვით

ნინო გოგიაშვილი (საქართველო, თელავი)
მზის კონცეპტი ესმა ონიანის პოეზიაში

თამარ გოგოლაძე (საქართველო, გორი)
ილიას ფენომენი დოკუმენტურ ესეში (შ. ზოიდის „საქართველოს გოლგოთა“)

დისკუსია

ისტორიის სექცია-1: 10:30-18:00

ივ. ჯავახიშვილის სახ. თბილისის სახელმწიფო
უნივერსიტეტი
(ჭავჭავაძის გამზ., № 1, I კორპუსი, I სართ., აუდიტ. 115)

სესია-1: 10:30-13:00

სხდომის თავმჯდომარეები: **ბუბა კუდავა, ოლიკო ბერიძე**

ნათელა ვაჩნაძე, ელენე გიუნაშვილი (საქართველო, თბილისი)

კავკასიის იბერია // ქართლის სამეფო – რელიგიურ შეჯახებათა ასპარეზი /VI საუკუნე/

დავით ჩიქოვანი (საქართველო, თბილისი)

ქართლის ეკლესიის შესახებ ელია იბნ უბაიდის ერთი ცნობის განმარტებისთვის

დავით ოქროპირიძე (საქართველო, თბილისი)

„წმინდა ნინოს კულტის რელიგიური მესხიერების განვითარება შუა საუკუნეების კავკასიაში“

ოლიკო ბერიძე (საქართველო, თბილისი)

ეთნიკური უმცირესობების სოციალურ-ეკონომიკური და პოლიტიკური ცხოვრება (აგათია სქოლასტიკოსის საისტორიო თხზულების მიხედვით)

გრიგოლ ჯოხაძე (საქართველო, თბილისი)

ერთი ბიბლიური სიმბოლოსა და ალუზიის თაობაზე დავით აღმაშენებლის ისტორიულ ნარატივში

ბუბა კუდავა (საქართველო, თბილისი)

სამეფო კარის ფილოსოფია

(ძალაუფლების ისტორიიდან შუა საუკუნეების საქართველოში)

დისკუსია

შესვენება: 13:00-14:30

სესია-2: 14:30-16:00

სხდომის თავმჯდომარეები: **მანანა გაბაშვილი,**
გორ მარგარიანი

მანანა გაბაშვილი (საქართველო, თბილისი)
სვეტიცხოვლის ფრესკისა და კორცხელის ტაძრის ფასადის
დროშები

გორ მარგარიანი (სომხეთი, ერევანი)
შუა საუკუნეების საგადასახადო ტერმინები: ხალაი, ლალა
და ყალანი

ლილიტ მელიქიანი (სომხეთი, ერევანი)
პოლიტიკური და ეკონომიკური წინაპირობები სომხური
მოსახლეობის ახალი ჯგუფების ქართლ-კახეთში დასა-
სახლებლად

ზაურ გუმაშვილი (საქართველო, თელავი)
რელიგია XIII-XV საუკუნეების ჩრდილო კავკასიაში

ერეკლე ჟორდანია (საქართველო, თბილისი)
ტრაპეზუნტის იმპერიის ადმინისტრაციულ-ტერიტორიული
მონაცემებისა და მმართველობითი სტრუქტურის თავისებურე-
ბანი

დისკუსია

შესვენება: 16:00-16:30

სესია-3: 16:30-18:00

სხდომის თავმჯდომარეები: **ნიკოლაე დურა, თამარ მესხი**

თამარ მესხი (საქართველო, თბილისი)

იერუსალიმის ჯვრის მონასტრის სტატუსი XVI საუკუნის პირველ ნახევარში

დავით თინიკაშვილი (საქართველო, თბილისი)

საქართველოში ევროპულ კათოლიკე მისიონერთა საბოლოო მიზნისა და მისი მიღწევის საშუალებების ეფექტურობის შესახებ (მე-17-18 სს.)

ქრისტინე კოსტიკიანი, გოჰარ მხითარიანი (სომხეთი, ერევანი)

აღმოსავლეთ კავკასიის ქრისტიანთა გამაჰმადიანება XVII-XIX საუკუნეებში

ნიკოლაე დურა (რუმინეთი, ბუქარესტი)

მიხეილ სტეფანეშვილის წვლილის შესახებ ქართული ენისა და კულტურის პოპულარიზაციაში პირველი ბეჭდვითი საქმიანობით საქართველოში

დისკუსია

ისტორიის სექცია-2: 10:30-18:00

ივ. ჯავახიშვილის სახ. თბილისის სახელმწიფო უნივერსიტეტი

(ჭავჭავაძის გამზ., № 1, I კორპუსი, I სართ., აუდიტ. № 212)

სესია-1: 10:30-13:00

სხდომის თავმჯდომარეები: **ჰიროტაკე მაედა, ბეჟან ხორავა**

ბეჟან ხორავა (საქართველო, თბილისი)
ოდიშის სამთავროს მეურნეობა XVI-XVIII სს.

ჰიროტაკე მაედა (იაპონია, ტოკიო), **თამარ ლეკვეიშვილი**
(საქართველო, თბილისი)
ქაიხოსრო სააკაძის, გიორგი სააკაძის ძმის, ცხოვრებაზე

ისა აღმაზოვი (რუსეთი, ინგუშეთი, მაგასი)
ქართლის მეფე ვახტანგ VI საიდუმლო დიპლომატიის ისტორიაში

გიორგი მაჭარაშვილი (საქართველო, თბილისი)
ავტოკეფალია და ეკლესიოლოგია

ნიკოლოზ ჯავახიშვილი (საქართველო, თბილისი)
გამყრელიძეთა წარმომავლობა და მათი საგვარეულო განმტობებანი

დისკუსია

შესვენება: 13:00-14:30

სესია-2: 14:30-16:00

სხდომის თავმჯდომარეები: **რენა ბაირამოვა,**
ელდარ ბუბულაშვილი

თამთა კონჯარია (საქართველო, თბილისი)
დუხობორები საქართველოში – 1895 წლის იარაღების დანვა
და მშვიდობის მანიფესტაცია

რენა ბაირამოვა (აზერბაიჯანი, ბაქო)
აზერბაიჯანში რელიგიის წინააღმდეგ ბრძოლა და ნარიმან
ნარიმანოვი (1920-იანი წწ.)

ელენე ჩაგელიშვილი (საქართველო, თბილისი)
საქართველოს ისტორიკოსთა და ეთნოგრაფთა საზოგადოე-
ბა გასაბჭოების პირველ წლებში

ელდარ ბუბულაშვილი (საქართველო, თბილისი)
1927-1935 წლებში საქართველოში არსებული უცნობი „საქარ-
თველოს-ეროვნულ სოციალისტური პარტიის“ ისტორიიდან

ოთარ დოლიძე (საქართველო, თბილისი)
სოხუმის დაცემა 1993 წლის 27 სექტემბერი

ლევან ჯიქია (საქართველო, თბილისი)
ზვიად გამსახურდია და საქართველოს მწერალთა კავშირი
(1968-2004)

დისკუსია

შესვენება: 16:00-16:30

სესია-3: 16:30-18:00

სხდომის თავმჯდომარე: **მირანდა ბაშელიშვილი**

ქრისტინე მელქონიანი (სომხეთი, ერევანი)

თურქეთის საგარეო პოლიტიკის ევოლუცი საქართველოს მიმართ (1991-2020)

მუშელ ლაჰრიანი (სომხეთი, ერევანი)

სომხეთის საგარეო პოლიტიკური ინიციატივები 2018 წლის შემდგომ: მოტივაცია და შედეგები

მირანდა ბაშელიშვილი (საქართველო, თბილისი)

ახალი გამოწვევა რეგიონში ირანისთვის

არფინე აბელიანი (სომხეთი, ერევანი)

სომხური და ქართული თემები ირანში: პარალელები და მსგავსება (ისტორიულ-შედარებითი ანალიზი)

დისკუსია

ისტორიის სექცია-3: 10:30-13:00

ივ. ჯავახიშვილის სახ. თბილისის სახელმწიფო

უნივერსიტეტი

(თბილისის სახელმწიფო უნივერსიტეტი, ჭავჭავაძის გამზ.,

№ 1, I კორპუსი, მარო მაცაშვილის სახ. დარბაზი)

სხდომის თავმჯდომარეები: **მიხეილ ბახტაძე,**

სებასტიან პილარსკი

ქეთევან ტომარაძე (საქართველო, თბილისი)

„ველური დივიზიის“ ქართველი მებრძოლები კატი დადემქელიანის მემუარებში

ჯაბა სამუშია, დავით ხოსროშვილი, გოჩა რატიანი (საქართველო, თბილისი)

საქართველო დიპლომატიური სამსახურის საიდუმლო მიმონერა 1918-1921 წლებში

პაველ ოლშევსი (პოლონეთი, ლოდი)

საქართველო და სამხრეთ კავკასია სერთაშორისო ურთიერთობებში პირველი ომის შემდეგ

ენდრიუ ანდერსენი (კანადა, ვიქტორია)

საქართველოს დემოკრატიული რესპუბლიკის ფორმირება 1918-1921 წწ.

პაველ ლიბერა (პოლონეთი, ვარშავა)

ქართული კომიტეტი პოლონეთში (1922-1939 წწ.).

კარელ პოლეიოვსკი (პოლონეთი, ვარშავა)

პოლონეთის ეროვნული მეხსიერების ინსტიტუტი – ვზრუნავთ წარსულზე, ვაშენებთ მომავალს

სებასტიან პილარსკი (პოლონეთი, ვარშავა)

ქართული თემატიკა ეროვნული მეხსიერების ინსტიტუტის კვლევებში

დისკუსია

ეთნოლოგიის საქცია: 10:30-18:00

გ. წერეთლის აღმოსავლეთმცოდნეობის ინსტიტუტი
(გ. წერეთლის გას. 3, აუდიტ. № 711: იაპონიის ცენტრი)

სესია-1: 10:30-13:00

სხდომის თავმჯდომარეები: **ლიანა მელიქიშვილი,**
ლიუბოვ სოლოვიოვა

ნინო ციციშვილი (ავსტრალია, მელბურნი)
ავტოქტონური და ინდოევროპული ელემენტები ქართულ მრავალხმიანობაში

იოსებ ჟორდანია (ავსტრალია, მელბურნი)
ქართული მრავალხმიანი სიმღერა როგორც ისტორიული წყარო

თამარ დრაგაძე (ინგლისი, ლონდონი), **ლიანა მელიქიშვილი** (საქართველო, თბილისი)
კიბერეთნოგრაფია და ქართული იდენტობა

ნინო აბაკელია (საქართველო, თბილისი)
ნადირობასთან დაკავშირებული მნიშვნელობათა სისტემების კვლევა კავკასიურ რწმენა-წარმოდგენებში, პრაქტიკასა და არტეფაქტებში

ნინო მინდაძე (საქართველო, თბილისი)
დაავადებებთან დაკავშირებული ხალხური ლექსიკა – სამედიცინო ანთროპოლოგიის კვლევის წყარო

ლიუბოვ სოლოვიოვა (რუსეთი, მოსკოვი)

„ცნობები თუშეთის შესახებ“ – როგორც მე-19 საუკუნის აღმოსავლეთ საქართველოს მთიანეთის მოსახლეობის ეთნოგრაფიისა და ისტორიის წყარო

თეა ქამუშაძე (საქართველო, თბილისი)

კოვიდ პანდემიის კვლევა და ქართული აკადემიური გარემო

დისკუსია

შესვენება 13:00-14:30

სესია-2: 14:30-16:00

სხდომის თავმჯდომარეები: **ოლგა ბრუსინა,**
ბესარიონ მესხი

ბესარიონ მესხი, სერგეი ლუკიაშკო (რუსეთი, დონის როსტოვი)

კავკასიური სატევარი (ხანჯალი) კულტურის სარკეში

მაკა ალბოგაჩიევა (რუსეთი, სანკტ-პეტერბურგი)

თანამედროვე ქართული და ინგუშური კულტურული ურთიერთქმედების გამოცდილება

ლეილა კოლოევა (რუსეთი, ინგუშეთი, მაგასი)

სამოქალაქო სამართლებრივი ურთიერთობებით წარმოქმნილი დავებისას ინგუშების შერიგების კონცეფცია ადათისა და შარიათის ნორმებით

გიორგი ვახტანგაშვილი (საქართველო, თბილისი)
ჩაი ხანას როლი აზერბაიჯანში ყარაბაღიდან იძულებით გადაადგილებული მამაკაცების რესოციალიზაციის პროცესში

ოლგა ბრუსინა (რუსეთი, მოსკოვი)
შიიტ ქალთა რელიგიური პრაქტიკები მუჰარამის თვეში დერბენტში (დაღესტანი, რუსეთი)

დისკუსია

შესვენება: 16:00-16:30

სესია-3: 16:30-18:00

სხდომის თავმჯდომარეები: **ელისო ჭელიძე,**
მაგომეტბაშირ მათიევი

ელისო ჭელიძე (საქართველო, თბილისი)
სტუმარმასპინძლობა კავკასიის მთიელთა ანთროპოეკოლოგიურ სისტემაში

მაგომეტბაშირ მათიევი (რუსეთი, ინგუშეთი, მაგასი)
ინგუშური ნართების ეპოსის ეთნოგრაფიული რეალიები

მაისარათ მუსაევა (რუსეთი, დაღესტანი, მაჰაჩყალა)
ფოლკლორი დაღესტნის ხალხთა კულტურის ტრადიციულ საქორწინო რიტუალში

ანდრეი მეკუშკინი (რუსეთი, დონის როსტოვი)

კავშირები რუსულ და ქართულ ეროვნულ კულტურებს შორის. პერსპექტივები და შესაძლებლობები

ევგენი ნესმეანოვი (რუსეთი, დონის როსტოვი)

ქართული და რუსული ეროვნული კულტურების სულიერი ნათესაობის შესახებ (რუსეთის ფედერაციის დონის ოლქის მაგალითზე)

დისკუსია 17:30-18:00

**არქეოლოგიის, ნუმიზმატიკის და
ხელოვნების ისტორიის**

საქცია: 10:00-18:00

გ. წერეთლის აღმოსავლეთმცოდნეობის ინსტიტუტი
(გ. წერეთლის გას. 3, აუდიტ. № 201/202)

სესია-1: 10:30-13:00

სხდომის თავმჯდომარეები: **ვახტანგ ლიჩელი,**
ვლადიმერ ბესოლოვი

ვახტანგ ლიჩელი (საქართველო, თბილისი)

ერთი მოსაზრება ორი არქეოლოგიური ფაქტის შესახებ

ვლადიმერ ბესოლოვი (რუსეთი, ჩრდილოეთ ოსეთი, ვლადიკავკაზი)

ევრაზიის მთიანი ზოლის უძველესი ცენტრისტული ნაგებობების არქიტექტურული მორფოტიპები პირველად გამყრელიძე-ივანოვის მიერ წამოყენებული სამეცნიერო კონცეფციის შუქზე

პაატა ბუხრაშვილი (საქართველო, თბილისი)

ცენტრალური კავკასიის მთიანეთის უძველესი მოსახლეობის ეთნოკულტურული ისტორიიდან

მარინა ფუთურიძე (საქართველო, თბილისი)

მტკვარ-არაქსისა და ადრეყორღანული კულტურების ქრონოლოგიური კვების ამსახველი ინტერმედიალური ეტაპის კვლევისათვის

მარიკა მშვილდაძე (საქართველო, თბილისი)

ტიხე-ფორტუნას კულტი გვიან ანტიკური საქართველოს ტერიტორიაზე

თინათინ მშვიდლობაძე (საქართველო, გორი)

კომპიუტერული ტექნოლოგიების ეფექტურობა ქართულ-კავკასიური კულტურული მემკვიდრეობის კვლევისათვის

დისკუსია

შესვენება: 13:00-14:30

სესია-2: 14:30-16:00

სხდომის თავმჯდომარეები: **ირაკლი ფალავა,**
ანდრეი ბოიკო-გაგარინი

ლილია დერგაჩოვა (ავსტრია, ვენა)

ტრაპიზონის მონეტები და მათი ქართული მინაბადები ბერ-
ლინსა და ოდესაში დაცული XIX საუკუნის კერძო კოლექ-
ციებიდან

ანდრეი ბოიკო-გაგარინი (უკრაინა, კიევი), **იური ზაიონჩ-
კოვსკი** (უკრაინა, ხარკოვი)

თოხთამიმ ხანის ამიერკავკასიური მონეტები უკრაინიდან

თეიმურ ყულიევი (აზერბაიჯანი, ბაქო)

სამონეტო საქმე და ფულის მიმოქცევა აზერბაიჯანში მონ-
ლოლი ყაენების ხანაში

ირაკლი ფალავა (საქართველო, თბილისი)

ახალი მონაცემები ქართლ-კახეთის სამეფოს ვერცხლის მო-
ნეტების კავკასიაში მიმოქცევის თაობაზე (სირმა აბაზების
შემცველი ორი განდი მანავიდან და კოჯრიდან)

დისკუსია

შესვენება: 16:00-16:30

სესია-3: 16:30-18:00

სხდომის თავმჯდომარეები: **თამარ ბელაშვილი,**
ბრიგიტა შრადე

ბრიგიტა შრადე (გერმანია, ბერლინი)

შერეული ტიპის ტაძრები და წმინდა ხატები: ხატი სვანეთიდან XIII-XVIII საუკუნეებში საქართველო-კვიპროსის ურთიერთობათა კონტექსტში

ირინე გივიაშვილი (საქართველო, თბილისი)

ილარიონ ქართველი, და მისი კვალი ქართულ არქიტექტურაზე

თამარ ბელაშვილი (საქართველო, თბილისი)

ალექსანდრე (შურა) ბანძელაძის ილუსტრაციები „ვეფხისტყაოსნისთვის“

მუსტაფა ოჯაქი (თურქეთი, სტამბოლი)

ოშკის მონასტრის კონსერვაციის საკითხები

დისკუსია

ონლაინ სესია: 10:00-18:00

(ენა, ლიტერატურა, ისტორია)

<https://zoom.us/j/3083076645?pwd=ZzhsZDNwNG9ETEhNSU-Nidzkyajg0UT09>

User name: 308 307 6645

password: 280355

ლიტერატურის ონლაინ-სექცია: 10:00-12:00

სხდომის თავმჯდომარეები: **მარინე შონია,**
ლუდმილა ჰრიციკი

ნესტან სულავა, ნანა გონჯილაშვილი (საქართველო, თბილისი)
კავკასიური სივრცე „დავითიანში“

თინა შიოშვილი, თონა კეკელიძე (საქართველო, ბათუმი)
„ამირანიანის“ ტრანსმისია აჭარულ ვარიანტებში

ნანა მრევლიშვილი (საქართველო, თბილისი)
კიმენ-სხოლიოთა ორგანიზების პრინციპები სასულიერო მწერლობის ძეგლებში (ეკლესიასტეს განმარტებათა გელათური რედაქციის მიხედვით)

გაგა შურღაია (იტალია, ნეაპოლი)
ნათლობის უძველესი რიტუალი „ნინოს ცხოვრებაში“

თამარ ოსიძე (საქართველო, თბილისი)

ბიბლიური აღუზიები დევიდ ჰერბერტ ლორენსის რომანში „Lady Chatterley’s Lover“ და მათი ტრანსფორმაციის საკითხი ქართულ თარგმანებში

მარინე შონია (საქართველო, თბილისი)

თურქიზმის იდეები ჰალიდე ედიფ ადივარის რომანში „ახალი თურანი“

ლუდმილა ჰრიციკი (უკრაინა, კიევი)

ბორის ტენი მე-20 საუკუნის უკრაინულ-ქართული ლიტერატურული ურთიერთობების კონტექსტში: ჩახრუხადის „თამარიანის“ უკრაინული თარგმანის შესახებ

დისკუსია

შესვენება: 12:00-12:30

ისტორიის ონლაინ-სექცია: 12:30-14:00

სხდომის თავმჯდომარეები: ქეთევან ახოზაძე,
ჰაიკე ლიბაუ

დავით ახლოური (საქართველო, გორი)

სოფელ ჩხუნეთის ისტორიიდან

დალი კანდელაკი, ეკატერინე რაისნერი (საქართველო, თბილისი)

მრავალეროვანი და მრავალფეროვანი კავკასია: ტრაუგოთ ვალდფოგელის მოგზაურობის ჩანაწერები

ჰაიკე ლიბაუ (გერმანია, ბერლინი), **მარინა ანდრაზაშვილი**
(საქართველო, თბილისი)

კავკასიელი/ქართველი ტყვეების აუდიოჩანაწერები გერმანიის ბანაკებში (1915-1918)

ნატო სონლულაშვილი (საქართველო, თბილისი)

საქართველოს საზღვრისპირა რეგიონების ეროვნულ-უმცირესობათა განათლება (XX საუკუნის 40-იანი წლები)

ქეთევან ახოზაძე (საქართველო, თბილისი)

XXI საუკუნის გამოწვევა – კულტურის კრიზისის გავლენა საზოგადოებაზე და პოლიტიკურ კულტურაზე

დისკუსია

შესვენება: 14:00-14:30

ენათმეცნიერების ონლაინ-სექცია 14:30-18:00

სხდომის თავმჯდომარეები: **ელენე გიუნაშვილი,**

მარეტ ცაროვა

კეკელიძე ტუიტი (კანადა, მონრეალი)

ძირითადი და თანდებულთან საზიარო პრევერბთა შედარებისათვის სვანურში

თამარ ლომთაძე, გიორგი გოგოლაშვილი (საქართველო, თბილისი)

ებრაელთა ქართულის სტატუსი: საკითხის მნიშვნელობისათვის

მარეტ ცაროვა (საფრანგეთი, პარიზი)

ზოგი ფონეტიკური მოვლენის განვითარებისათვის ხურიტულიდან ინგუშურში გადასვლის დროს

მაია სახოკია (საქართველო, თბილისი)

ქართველურ/ინდოევროპულ ენათა მორფოსინტაქსურ-მორფონოლოგიური დიაქრონიულ-ტიპოლოგიური პარალელები

ელენე გიუნაშვილი (საქართველო, თბილისი)

სასანური ონომასტიკის კვლევის საკითხები საქართველოში

ირინე ჩაჩანიძე (საქართველო, ქუთაისი)

ქართული ანბანის საკითხები ანდრეას მიულერის ნაშრომში

ნელი მახარაძე (საქართველო, თბილისი)

უცნობი ეტიმოლოგიის ბერძნული ლექსემა ἀβέλτερος და მისი ქართველური პარალელები

გია კვაშილავა (საქართველო, თბილისი)

A კლასის საზოგადოებრივი წარწერების პროტოქართველურ ენაზე გაშიფვრის შესახებ

ნინო სულავა (საქართველო, თბილისი)

კოლხური ენა და კოლხური ბრინჯაოს კულტურა

დისკუსია

მთხზაბათი, 5 მქტომბერი

პლენარული სხდომა II: 10:00-12:00

(თბილისის სახელმწიფო უნივერსიტეტი, I კორპუსი,
აუდიტორია 115)

სხდომის თავმჯდომარეები: **ინესა მერაბიშვილი,**
შახბან ხაპიზოვი

ინესა მერაბიშვილი (საქართველო, თბილისი)
რატომ უწოდა რუსთველმა თავის პოემას „ვეფხისტყაოსა-
ნი“?

შახბან ხაპიზოვი, მაგომედ შეხმაგომედოვი (რუსეთი,
დაღესტანი, მაჰაჩყალა)
სომხური და ქართული წყაროები ავარიის სანუცალოში
საეკლესიო მშენებლობის ისტორიის შესახებ (VII-XIV სს.)

კარინა ვამლინგი (შვედეთი, მალმო)
კავკასიის როგორც რეგიონის იდენტიფიცირება ისტორიუ-
ლი პერსპექტივით – „კავკასიის“ ცნების გამოყენება კორ-
პუსებზე კვლევის შედეგად

ავთანდილ არაბული (საქართველო, თბილისი)
„ქართული ენის თესაურუსი“ და ქართული ლექსიკოლო-
გია-ლექსიკოგრაფიის უახლესი ამოცანები

დისკუსია

კონგრესის დასურვა